

MALETA DIDÀCTICA "UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA"

VI JORNADA D'INTERCANVI
D'EXPERIÈNCIES STEAM
6 MAIG DE 2023

Núria Verdeny Esteve
Técnica al Geoparc Orígens
nverdeny@geoparcorigens.cat

www.geoparcorigens.cat
@GeoparcOrígens

 GEOPARC
ORÍGENS
als Pirineus Catalans

unesco
Geoparc Mundial

Amb el suport :

 Generalitat
de Catalunya

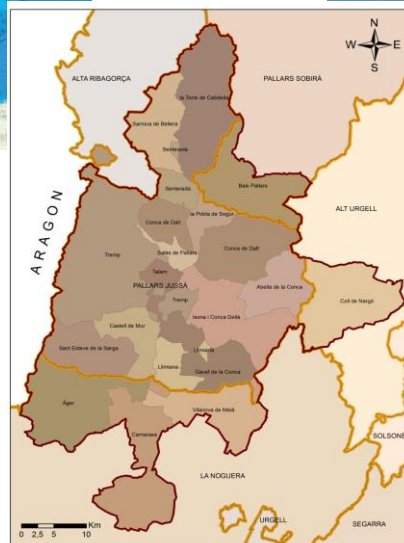
Els **Geoparcs mundials de la UNESCO** són àrees geogràfiques delimitades que compten amb paisatges i llocs amb una **geologia de rellevància internacional** que són gestionats amb un **concepte holístic** (vinculant patrimoni natural i cultural) de **protecció, educació i desenvolupament sostenible**.

GEOPARC MUNDIAL UNESCO ORÍGENS

161 Geoparcs a tot el món
15 Geoparcs a Espanya
2 Geoparcs a Catalunya

Designat el 2018
19 municipis - 4 comarques
2.040 km²

EDUCACIÓ AL GEOPARC ORÍGENS

servei educatiu[®]
dels pallars

servei educatiu[®]
de l'alt Urgell

servei educatiu[®]
de la noguera

OFERTA EDUCATIVA DEL GEOPARC

Ed. Infantil

Ed. Primària

Suprt al projecte Apadrina i investigaedu
Escape Room: Els guardians del Geoparc
Maleta didàctica: Un Geoparc de Pel·lícula

Ed. Secundària

Maleta didàctica: Un Geoparc de Pel·lícula
Intercanvis virtuals entre Geoparcs
Geoparc com a projecte a l'INS Tremp
Suport al projecte Investigaedu

Batxillerat

Propostes de temàtiques i cotutorizaciones de TdR

Peticions a demanda

<https://www.geoparcorigens.cat/es/educacion/escuelas/>

ELS PODERS DEL RIU 2022 - 2023

PROGRAMA APADRINA

2017 - 2023

Promoció i finançament de transport en **intercanvis o sortides** dins el programa Apadrina al Geoparc.

PROJECTE INVESTIGA.EDU

2021 - 2023

Promoció i finançament de transport en **intercanvis o sortides** dins el projecte investiga.edu similar a Apadrina però de durada 1 any i amb tutorització i implicació experts (finançat pel FECYT) Similar a

ESCAPE ROOM: ELS GUARDIANS DEL GEOPARC

2020-2023

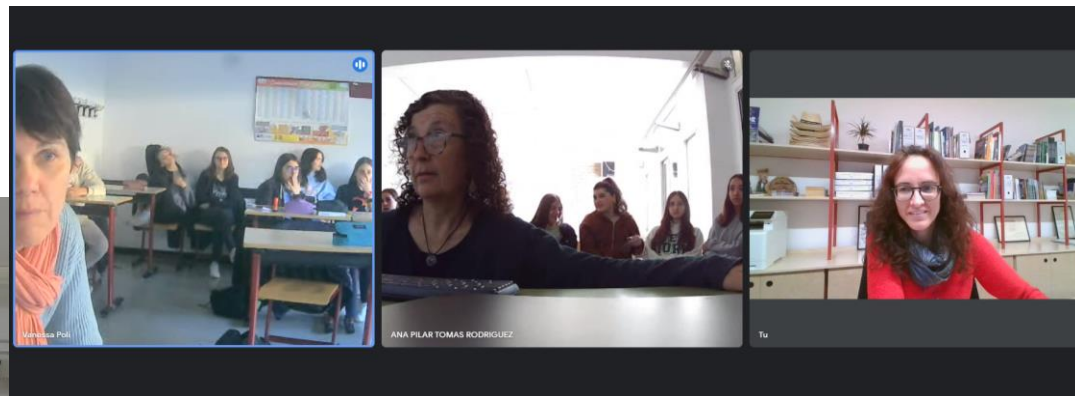
Per a alumnes entre 6 a 9 anys:

- Presentació oral por responsable Geoparc “**Què és un Geoparc?**” com a introducció
- Realització de l'**Escape Room**: els docents porten a terme l'activitat, seguint les instruccions incloses al joc, disponibles també a la pàgina web.

INTERCANVIS VIRTUALS

2021-2023

PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

2018-2023

TREBALLS RECERCA 2021/22

AL GEOPARC MUNDIAL UNESCO ORÍGENS

Des del 17 d'abril del 2018, la comarca del Pallars Jussà juntament amb els municipis de Baix Pallars (Pallars Sobirà), Coll de Nargó (Alt Urgell), Camarasa, Vilanova de Meià i Àger (La Noguera) són Geoparc Mundial de la UNESCO.

El propòsit d'un Geoparc és explorar, desenvolupar i celebrar els vincles entre el patrimoni geològic i tots els altres aspectes del patrimoni natural i cultural de la zona.

Es tracta de re-connectar la societat amb el nostre planeta per apreciar com els seus 4.600 milions d'anys d'història han anat format cada aspecte de les nostres vides i de la nostra societat actual.

PETICIONS A DEMANDA

2017 - 2023

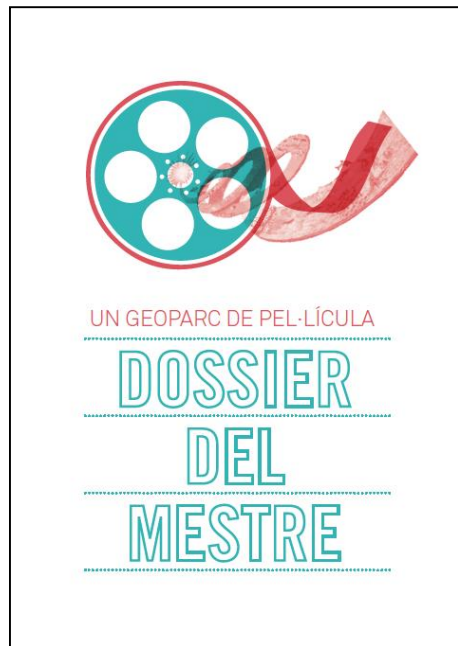
MALETA DIDÀCTICA: UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA

2019-2023

- **5 activitats didàctiques**
(independents o conjuntes + activitat d'aplicació)
- **Activitats interdisciplinàries**
vinculant la geologia amb altres temàtiques.
- **Materials físics i digitals.**

MALETA DIDÀCTICA: UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA

DOSSIER DEL MESTRE

2. ACTIVITATS DE LA MALETA

PRESENTACIÓ DE LA MALETA I DEL PRODUCTE

Presentació dels objectius de la maleta, presentació del Geoparc (definició, territori i principals punts d'interès geològic, paleontològic i miner). També inclou la presentació i justificació de l'emmarcament de les activitats en el món de l'audiovisual. Es disposa de dues presentacions de suport a la petjada digital (USB), una per als centres que decideixin fer tot el projecte i una altra per als centres que només facin alguna de les activitats.

45 minuts ⌚

TERRITORI MINER 220 ma

Un senzill joc de taula ens serveix per presentar dos sistemes econòmics molt diferents al voltant de la producció de sal, i un joc de cartes ens porta a descobrir la mineria al territori del Geoparc.

Guió llerari

1 hora 30 minuts ⌚

ESCENARIS CRETACIS 130-85-66 ma

A través del joc, treballem canvis i adaptacions dels éssers vius al medi. Això ens permet conèixer algunes de les espècies que poblaven el territori i els canvis en el territori del Geoparc durant el Cretaci.

Storyboard

1.30 h ⌚

CINEMA STONES 71.3-52 ma

L'activitat permet entendre què són els estrats i com l'estudi dels fòssils permet recrear ambients i paisatges antics. Coneixerem la formació de la Conca de Trep, reproduint els consecutius episodis d'aument i descens del nivell del mar.

Tractament ⌚ 2.10 h

UN, DOS, TRES... QUATERNARI! 55 ma-

Actualitat

Treballem l'evolució de la xarxa fluvial al territori i observem com els canvis en la seva direcció, pendent i força condicioneu grans canvis en el relleu. Posem incís en el ritme i l'escala d'aquests canvis i ho treballem a partir de la música.

Banda sonora original ⌚ 1.30 h

RELATS ARRISKATS 1881

L'activitat pren d'exemple el relat de Puigcerçós i l'esllavissada de l'any 1881 per parlar de diferents fenòmens naturals que es donen a la zona del Geoparc i que poden esdevenir riscos geològics. Alhora es mostren exemples d'altres Geoparc del món on es podrà copsar la diferència de l'impacte.

Argument i sinopsis ⌚ 2 h

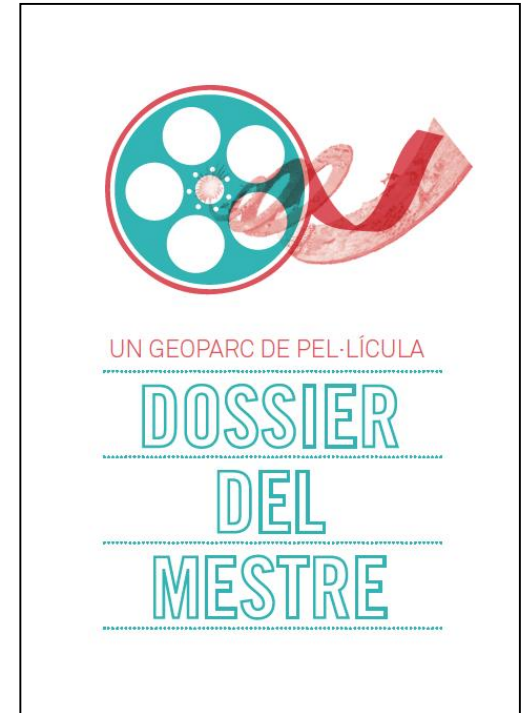
EL GEOPARC DEL FUTUR

Activitats d'aplicació de coneixements. Com serà el Geoparc d'aquí a 2.000 anys? I d'aquí a 100 milions d'anys? Aplicant els aspectes treballats projectarem diferents futurs.

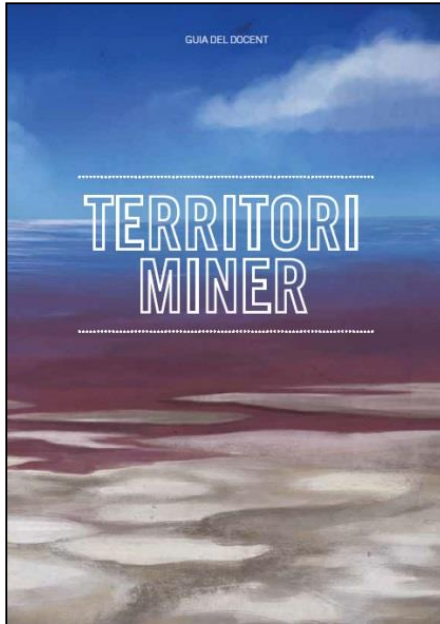
Localitzacions ⌚ 2 h

El centre que realitza totes les activitats pot acabar fent **un producte final**, que consisteix en l'elaboració d'una pel·lícula/audiovisual a través dels continguts treballats.

- Símil pel·lícula (fotogrames) i registre geològic dels episodis de la formació dels Pirineus (270 Ma a l'actualitat).
- Un fotograma per iniciar cada activitat.
- El fotograma duu associada una pregunta generadora.
Ex: Què feia un mercat de sal a 140 km del mar?
- Cada activitat inclou una tècnica de cinema per estructurar els continguts.

Activitat 1: TERRITORI MINER

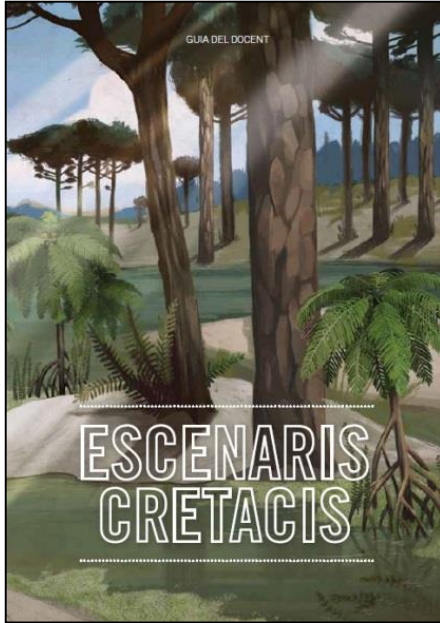
JOC DE TAULA amb dos sistemes econòmics al voltant de la producció de sal: feudal i cooperativa.

JOC DE CARTES sobre la mineria al Geoparc.

MALETA DIDÀCTICA: UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA

Activitat 2: ESCENARIS CRETÀCIS

3 Ambients del Cretaci diferents (il·lustracions) i 30 cartes amb diferents plantes i animals que se han de relacionar amb les il·lustracions.

Activitat 3: CINEMA STONES

Construir una columna estratigràfica amb guix.

Descobrir els diferents estrats i els fòssils associats.

L'activitat es complementa amb un llibre il·lustrat i una capsa amb mostres de roques.

Activitat 4: 1, 2, 3... QUATERNARI

L'evolució de la xarxa fluvial i els usos humans.

Geomorfologia

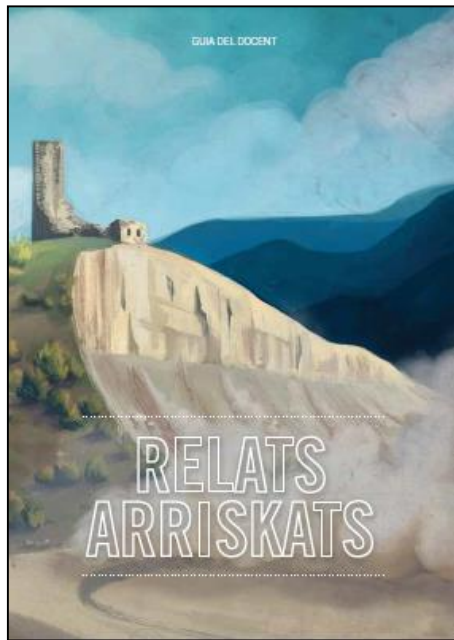
Processos del riu: erosió, transport i sedimentació.

JOC de cercar parelles de bloc diagrama i imatges reals amb explicació

MALETA DIDÀCTICA: UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA

Activitat 5: RELATS ARRISKATS

Esllavissada de Puigcercós de 1881.

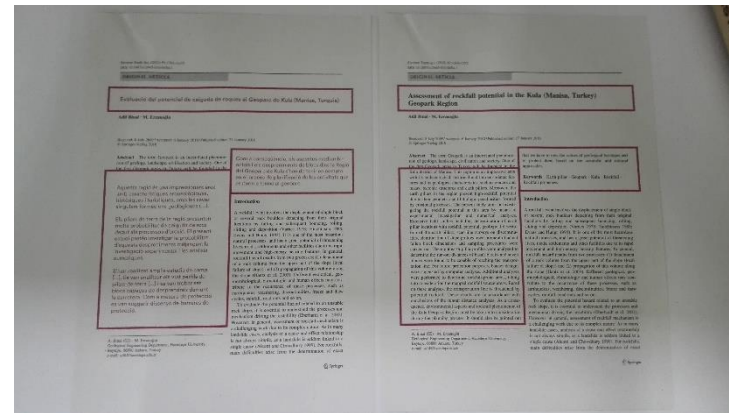
Aprendre sobre riscos analitzant documents.

Riscos i activitats de conscienciació d'altres Geoparc mundials de la UNESCO.

Creació de mapa conceptual: CAUSES I CONSEQÜÈNCIES

- esllavissades
- riuades
- terratrèmols
- desprendiments
- allaus

Aplicació: UN GEOPARC DE FUTUR

Aplicació dels conceptes adquirits amb la resta d'activitats: formes de relleu, factors de canvi, processos geològics, éssers vius

Pensar sobre **possibles escenaris de futur:** 100 anys, 500.000 anys, 10Ma, 70Ma, 100Ma.

JOC per a reconstruir un moment del futur

1a part: Escenaris futuristes

- Línia del temps
- Creació d'imatges de paisatge

2a part: Habitants del futur

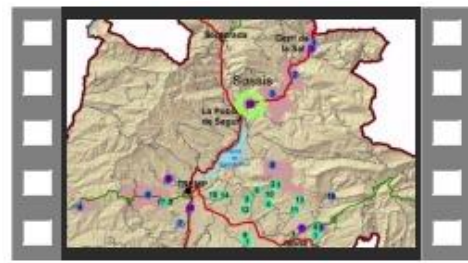
- S'afegeixen éssers vius

Producte final: GRABAR UNA PEL·LÍCULA

Els alumnes realitzen una pel·lícula d'una temàtica relacionada amb el Geoparc que els ajuda a compartir els coneixements adquirits i promoure el territori a la població local.

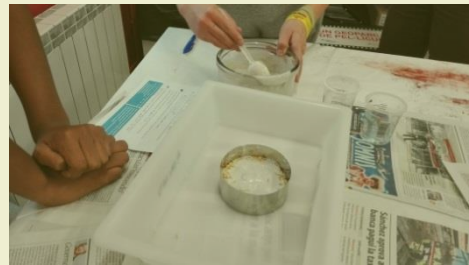
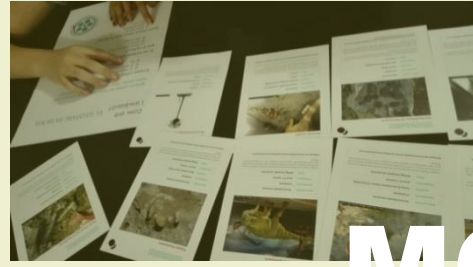
Els curts poden ser projectats al **Festival de cinema rural Mostremp**, entitat col·laboradora del Geoparc.

MALETA DIDÀCTICA

"UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA"

MOLTES GRÀCIES

Núria Verdeny Esteve
nverdeny@geoparcorigens.cat
www.geoparcorigens.cat
@GeoparcOrigens

MALETA DIDÀCTICA "UN GEOPARC DE PEL·LÍCULA"

VI JORNADA D'INTERCANVI
D'EXPERIÈNCIES STEAM
6 MAIG DE 2023

Núria Verdeny Esteve
Técnica al Geoparc Orígens
nverdeny@geoparcorigens.cat

www.geoparcorigens.cat
@GeoparcOrígens

 **GEOPARC
ORÍGENS**
als Pirineus Catalans

unesco
Geoparc Mundial

Amb el suport :

 Generalitat
de Catalunya